

України. Його впровадження дозволяє не лише оцінити наявні можливості, а й обґрунтувати напрями формування нових спроможностей, що є особливо актуальним для підвищення ефективності діяльності Державної прикордонної служби України в сучасних умовах.

Чоботько Маргарита Анатоліївна
*старший викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпровський державний
університет внутрішніх справ*

ІНТЕГРАЦІЯ БОЙОВОГО ДОСВІДУ В СИСТЕМУ ПІДГОТОВКИ ПІДРОЗДІЛІВ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ЕФЕКТИВНІ РІШЕННЯ

Сучасна повномасштабна війна в Україні стала каталізатором докорінних змін у підходах до підготовки військовослужбовців та працівників правоохоронних органів. Традиційні методи навчання, які роками базувалися на застарілих радянських або ранніх пострадянських стандартах, виявилися недостатньо ефективними в умовах інтенсивного застосування високотехнологічної зброї. Основний виклик сьогодні полягає у необхідності максимально швидкої передачі знань з переднього краю безпосередньо в навчальні аудиторії та на полігони. Часовий лаг між виникненням нової тактики ворога та її вивченням підрозділами має бути зведений до мінімуму.

Одним із найбільш ефективних рішень є впровадження системи (вивчені уроки), що успішно використовується країнами НАТО. Ця система передбачає не просто формальний звіт після виконання завдання, а глибокий аналіз кожної операції: що спрацювало, що ні, і чому.

Важливо, щоб цей досвід не залишався у звітах, а ставав основою для нових вправ. Наприклад, якщо під час звільнення населеного пункту підрозділ зіткнувся з новою системою мінування, ця інформація має протягом 24-48 годин бути опрацьована інструкторами та інтегрована у заняття з інженерної підготовки.

Психологічна підготовка особового складу також потребує трансформації. Бойовий досвід свідчить, що технічні навички часто нівелюються високим рівнем стресу. Ефективним рішенням є створення «смуг психологічної стійкості», де умови максимально наближені до бойових: імітація артилерійського обстрілу, робота з пораненими в умовах обмеженої видимості, необхідність прийняття рішень при дефіциті часу та інформації. Більше того, інтеграція досвіду виживання в полоні та поведіння в умовах оточення повинна бути обов'язковим елементом підготовки кожного правоохоронця та військового.

Окремим викликом є міжвідомча взаємодія. На полі бою підрозділи часто діють разом. Бойовий досвід підтверджує, що проблеми зі зв'язком та координацією часто призводять до втрат. Тому спільні навчання, де відпрацьовуються єдині протоколи

передачі даних та управління вогнем, мають стати регулярною практикою. Використання загальних систем ситуаційної обізнаності дозволяє створити єдину цифрову мапу бою, що значно підвищує ефективність управління підрозділами.

Окрім тактики, бойовий досвід диктує зміни в технічному забезпеченні. Навчання має включати роботу з трофейною технікою та зброєю, розуміння сильних і слабких сторін ворога. Також важливо навчити бійців самостійно адаптувати своє спорядження під конкретні завдання, адже універсальних рішень не існує. Індивідуальна аптечка, засоби захисту, маскування - все це має підбиратися з урахуванням реальних загроз, а не лише формальних норм видачі.

Підсумовуючи, інтеграція бойового досвіду - це безперервний процес. Він вимагає не лише зміни програм, а й зміни мислення. Кожен студент, який завтра стане офіцером, має розуміти, що його навчання не закінчується в стінах університету. Вміння вчитися у ворога, адаптуватися до нових технологій та критично оцінювати власні дії - це ті навички, які сьогодні є фундаментом національної безпеки. Тільки через гнучку, технологічну та орієнтовану на реальний досвід систему підготовки ми зможемо забезпечити перевагу над чисельно більшим ворогом.

Шамрук Олег Павлович

начальник кафедри професійної військової

підготовки Центру післядипломної освіти,

кандидат психологічних наук, полковник

Київський інститут Національної гвардії України

ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ОСОБИСТІСНОЇ ОРГАНІЗОВАНOSTІ ОФІЦЕРІВ НГУ – КЛЮЧОВІ ДЕТЕРМІНАНТИ САМОРЕГУЛЯЦІЇ, СТІЙКОСТІ ТА СТРУКТУРИЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ ТА БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ

Проблема особистісної організованості в психології має довгу історію, проте для офіцерів Національної гвардії України вона набуває принципово нового змісту. Справа в тому, що НГУ опинилася в унікальній ситуації: з одного боку, збереглися функції внутрішньої безпеки, пов'язані з охороною громадського порядку, захистом важливих об'єктів і взаємодією з цивільним населенням; з іншого — значна частина підрозділів безпосередньо залучена до бойових дій. Це означає, що офіцер протягом однієї доби або навіть години може переходити від виконання правоохоронних функцій до ведення бойових операцій. Таке поєднання створює психологічне навантаження особливого роду, яке вимагає від особистості здатності до швидкої саморегуляції, стійкості та внутрішньої структуризації діяльності. Саме тому дослідження психологічних чинників, що визначають цю організованість, постає нагальною задачею.

Особистісна організованість не тотожна зовнішній дисципліні. Дисципліна може бути нав'язана ззовні, організованість же завжди має внутрішнє джерело. Це

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ